Štev. 290. V Trstu, v torek 19. oktobra 1915. Letnik XI.

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24.—
Za pol leta . . . . . 12.—
za tri mesece . . . . . 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin. Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.— vsaka nadaljna vrsta . . . . . 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema Inseratni oddelek „Edinosti". Naročnine in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Plača in tožbe se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652

Pregled najnovejših dogodkov.

Jugovzhodno bojišče: V Mačvi so se začeli Srbi umikati. Mackensenova armada prodira proti Cvetkovemu grobu in Vrčinu. Gallwitzeva pa je zasedla Male Crniče in Božev ac.

Bolgarsko - srbsko bojišče: Bolgari so zasedli Muslim Perčin in Babin zub ter prodirajo preko Krive Palanke.

Prvi spopadi francoskih in bolgarskih čet pri Valandovem. — Francoska napovedala vojno Bolgarski.

Rusko bojišče: Ob potoku Korminu in dolnjem Styru ljuti ruski napadi. Sovražnik povsod krvavo zavrnjen. — Nemci napredujejo pred Rigo, so pri Illuxtu zavzeli ruske postojanke tri kilometre na široko in v smorgonskem okrožju odbili močne ruske napade.

Italijansko bojišče: Na doberdobski planoti so bili pri Petovljah hujši boji. Italijanska pehota je bila odbita ob težkih izgubah. Drugače topovski boji.

Zapadno bojišče: Vsi angleški in francoski napadi odbiti. Nemški letalci so vrgli 80 bomb na francosko trdnjavo Belfort.

Turška bojišča: Zavezniška kopnena in ladijska artiljerija je brezuspešno obstreljevala turške postojanke na dardanelski fronti.

Razno: Obsedno stanje v Moskvi. — Nov ameriško - angleški spor. — Ruski poslanik ne odpotuje iz Aten. — Kabinetna kriza na Španskem.

Z jugovzhodnega bojišča.

DUNAJ, 18. (Kor.) Uradno se razglaša: 18. oktobra 1915, opoldne.

Jugovzhodno bojišče. — V avalskem okrožju pobite srbske divizije se umikajo po obeh straneh proti jugu vodeče ceste. Naše čete napadajo še severno Ralje stoječe sovražne oddelke. Tudi v Mačvi smo prisilili sovražnika, da se je umaknil. Na obeh straneh dolnje Morave so nemške čete zopet pridobile tal.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer fml.

BEROLIN, 18. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 18. oktobra 1915.

Balkansko bojišče. — V Mačvi se pričenja sovražnik umikati. Na griču južno od Belgrada napredujejo naše čete proti Cvetkovemu grobu in vasi Vrčinu. Jugovzhodno od Požarevca smo zavzeli Male Crniče in Božev ac.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

Poročili ne označujeta natančneje napredka naših čet v Mačvi. Na jugu od Belgrada je torej zavzet hrib Avala in Mackensenove čete so prodrle ob cesti, ki vodi iz Belgrada v Arandjelovac oziroma Palanko, kakih pet do osem kilometrov proti jugu in jugovzhodu od hriba Avale.

Prodiranje Gallwitzeve armade napreduje v jugovzhodni smeri od Požarevca in sicer ob železnici in cesti Požarevac - Petrovac, ob kateri se nahajajo Male Crniče, oddaljene od Požarevca kakih 15 kilometrov, dočim je Božev ac oddaljen od Malih Crnič kakih 10 do 12 kilometrov proti vzhodu, v smeri proti Kučevemu, kamor meri očividno smer levega krila prodirajočih čet, dočim gre desno na Petrovac.

Bolgarsko-srbsko bojišče.

DUNAJ, 18. (Kor.) Uradno se razglaša: 18. oktobra 1915, opoldne.

Bolgari so zasedli višine Muslim Perčina in Babinega Zuba. Dalje proti jugu prodirajo preko Krive Palanke.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer fml.

BEROLIN, 18. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 18. oktobra 1915.

Bolgarske čete so zasedle višine Muslim Perčina in Babinega Zuba. Dalje proti jugu prodirajo preko Krive Palanke.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

V obeh poročilih imenovanih vrhov Muslim Perčina (turško ime za kak vrh, ki je na zemljevidih najbrž označen s srbskim imenom: »perčni« je šop las, ki ga nosijo Turki vrh glave) in Babinega Zuba nismo našli na najnovejših zemljevidih, ki so nam na razpolago, pač pa se nahaja vrh Babin nos v srbsko - bolgarskem mejnem pogorju nekako v sredi med Knjaževcem in Zaječarjem, Babin rub pa severno od Pirota na srbskih tleh.

Francosko vojno napoved Bolgarski.

PARIZ, 17. (Kor.) »Agence Havas« javlja uradno: **Ker je Bolgarska ob strani sovražnikov zaveznikov Francoske pričela vojno, ugotavlja vlada republike, da od 6. ure 16. oktobra t. l. zjutraj po krivdi Bolgarske vlada med Bolgarsko in Francosko vojno stanje.**

Bolgarski napadi.

LYON, 18. (Kor.) »Republicainu« poročajo iz Aten: Po poročilih iz Niša je 40.000 Bolgarov z močno artiljerijo napadlo pri Valandovem. »Progres« poroča iz Niša: Bolgari so napadli na najmanje 250 kilometrov dolgi fronti ob bolgarski meji. Fronta se začenja na severu v Timoški dolini, gre potem za železniško progo Donava - Pirot, ob pirotskem okrožju, se bliža črti Niš-Skoplje, se vrača nato k prejšnji macedonski meji in se nadaljuje potem proti jugu do strumiškega okrožja.

Francoske čete v boju z bolgarskimi.

ATENE, 18. (Reuterjev urad.) Francoske čete v Macedoniji so prejele ognjeni krst pri železniškem mostu med Hudovim in Valandovim, kjer so jih napadli Bolgari. Boj traja dalje. Bolgarska artiljerija obstreljuje Valandovo, ki se silovito upira.

Imenovana kraja se nahajata kakih 30 kilometrov od srbsko - grške meje, kjer železniška proga Solun - Skoplje v oddaljenosti niti 10 kilometrov od bolgarske meje (proti Strumnici) trikrat prestopa Vardar.

SOLUN, 17. (Kor.) Po poročilih nekega lista se je zaradi prihoda angleško-francoskih čet včeraj pretrgani boj med Srbi in bolgarskimi četaši pri Valandovem in Strumnici zopet pričel. Bolgari so dobili ojačenja rednih čet in artiljerije .Boji se nadaljujejo s silovitostjo.

Spora med Grško in Rusijo ni.

PETROGRAD, 17. (Kor.) Proti atenski vesti nekega inozemskega lista o pripravah ruskega poslanika za takojšnje odpotovanje iz Grške je Petrograjska brzojavna agencija pooblaščena za najodločnejšo izjavo, da je ta vest čista izmišljotina.

Grška ne bo pomagala Srbiji.

BUKAREŠT, 17. (Kor.) Kakor poročajo listi, je tukajšnji grški poslanik izročil romunski vladi grško noto Srbiji, v kateri se naznanja Srbiji, da Grška ne more pomagati Srbiji, ker ni nastopil »slučaj zveze«.

Zastopstvo bolgarskih interesov v Veliki Britaniji.

STOCKHOLM, 17. (Kor.) Švedskemu poslaniku v Londonu je bilo poverjeno zastopstvo bolgarskih interesov v Veliki Britaniji.

Pojasnila o operacijah in položaju na Balkanu v francoskih zbornicah.

PARIZ, 17. (Kor.) »Temps« javlja, da so v senatnem odseku za zunanje stvari ministrski predsednik Viviani, ter vojni in mornariški minister podali pojasnila o operacijah, ki bodo sledile izkrcavanju zavezniških čet na Balkanu, ter o akcijah ob Dardanelah. Ministrski predsednik je sporočil predsedniku zborničnega odseka za zunanje stvari, da v torek poda z vojnim in mornariškim ministrom pojasnila o splošnem diplomatičnem položaju, posebno pa o položaju na Balkanu.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 18. (Kor.) Uradno s razglaša: 18. oktobra 1915, opoldne.

Rusko bojišče. — V vzhodni Galiciji, ob Ikwi in v volinjskem trdnjavskem ozemlju tudi včeraj nobenih posebnih dogodkov. Ob potoku Korminu in ob dolnjem Styru je sovražnik izvršil celo vrsto silnih napadov. Pri Kulikovicah, Novo Sielskem in Rafalovki se še vrše boji. Na vseh točkah je bil sovražnik že snoči krvavo zavrnjen. Njegove izgube so velike. Ob Korminu se je popolnoma razsut umeknil bojišču, zapustivši tamkaj puške in opremne predmete. Tudi ob gornji Szczari stoječe c. in kr. bojne sile so odbile ruski napad.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer fml.

Z nemško-ruskega bojišča.

BEROLIN, 18. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 18. oktobra 1915.

Vzhodno bojišče. — (Hindenburgova armadna skupina): Napad južno od Rige je napredoval dobro. Dva častnika, 280 mož je ostalo ujetih v naših rokah. Ruski napadi zapadno Jakobstadta so bili zavrnjeni. Zapadno Illuxta smo se polastili sovražnih postojank kake tri kilometre na široko. Dalje proti jugu do smorgonskega okrožja je bilo odbitih več ruskih, z močnimi silami izvršenih napadov ob velikih sovranikovih izgubah. Ujeli smo 2 častnika in 175 mož. — (Princa Leopolda Bavarskega skupina): Ruski napad na obeh straneh železnice Ljahoviči - Baranoviči je razpadel v ognju 400 metrov pred našimi postojankami. (Linsingenova skupina): Ob Styru od Rafalovke do Kulikovic so se razvili novi krajevni boji.

Vrhovno armadno vodstvo.

Jakobstadt leži kakih 80 kilometrov proti severozapadu od Dvinskega ob Dvini, Ljakoviči - Baranoviči v bližini križišča velikih železniških prog Wilna-Rovno in Brešč Litovsk - Minsk.

Kirgizi na ruskem bojišču. Obsedno stanje v Moskvi.

LONDON, 18. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Petrograda: Namerava se sestaviti armada Kirgizev, ki po potrebni izvežbi odide na fronto. — Po carskem ukazu je bilo proglašeno nad Moskvo obsedno stanje.

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 18. (Kor.) Uradno se razglaša: 18. oktobra 1915, opoldne.

Italijansko bojišče. — Na soški fronti razvijajo Italijani zopet živahnejše delovanje. Tudi snoči je prišlo v severozapadnem odseku doberdobske planote do ljutejših bojev. Močna italijanska pehota je ponovno napadla tamošnje naše postojanke, je dospela deloma skoraj blizu naših ovir, a je bila končno pognana nazaj ob težkih izgubah. Drugače na Primorskem in v tirolskem mejnem ozemlju topovski boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer fml.

Poročilo Cadorne.

DUNAJ, 17. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana poročajo: Poročilo italijanskega generalnega štaba 15. oktobra. — Izpovedbe ujetnikov o bojih v Karniji postavljajo velikost naših uspehov šele v pravo luč. Vkljub močnim silam, ki jih je zastavil sovražnik, in izdatni artilerijski pripravi je silo napada zlomil naš mirni in precizni ogenj na znatno razdaljo pred našimi postojankami, katerim se sovražnik ni mogel niti približati vkljub vsem naporom. Sovražne oddelke, ki so se ugnezdili v lodinutskem gozdnem pasu in ob izviru Chiarza, je 13. t. m. uspešno obstreljevala naša artiljerija in pehota in so jih potem napadli naši oddelki, ki so tudi ujeli nekoliko sovražnikov. Na kraški planoti se je posrečilo našim, v odseku Vrha sv. Mihela operirajočim četam 14. t. m. zjutraj nepričakovano zasesti v ospredje porinjeno sovražno postojanko ob severnem pobočju hriba.

Z zapadnega bojišča.

BEROLIN, 18. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 18. oktobra 1915.

Zapadno bojišče. — Daleč v sovražno postojanko posezajočo utrdbo severovzhodno Vermellesa so Angleži ponovno napadli z močnimi silami. Vsi napadi so se izjalovili ob zelo težkih sovražnikovih izgubah. Utrdba je ostala trdno v naših rokah. Francoske napadne poizkuse pri Tahure smo zadržali z ognjem. Novi sovražni naskoki za zopetno osvojitev izgubljene postojanke južno od Leintreya so bili brezuspešni, a so stali Francoze poleg velikih, krvavih izgub 3 častnike, 17 podčastnikov in 73 lovcev ujetih. Na Schratzmännlu ni mogel napadajoči sovražnik vkljub uporabi znatne množine municije pridobiti niti pedi tal. Nemška letalska brodovja so napadla včeraj trdnjavo Belfort, pregnala sovražna letala in vrgla na trdnjavo osemdeset bomb, ki so povzročile požare.

Vrhovno armadno vodstvo.

Potopljeni parniki.

AMSTERDAM, 17. (Kor.) Iz semkaj došlih amerikanskih listov se da posneti, da je po privatni vesti, ki je došla v New York, veliki angleški parnik, ki je bil torpediran pri Kreti, bil Canadov parnik »Transilvania«, ki je imel 14.000 ton.

AMSTERDAM, 17. (Kor.) »Handelsblad« poroča iz Hoecka van Holland: Ribiška ladja »Ch. 181« je zadela na mino ter se je potopila. Devet mož posadke je bilo rešenih.

Angleške izgube.

LONDON, 17. (Kor.) Novi seznam izgub izkazuje 107 častnikov in 2321 mož.

Ogroženo angleško gospodstvo.

LONDON, 17. (Kor.) Podkancelar sheffieldske univerze, profesor Fisher, je dejal v nekem predavanju, da bodo prihodnji dnevi najkritičnejši v zgodovini britske države izza indijske ustaje. Kakor hitro imajo Nemci v svoji posesti železnico skozi Srbijo in Bolgarijo do Dardanel, bodo v stanu, ogrožati ves zistem britske države na vzhodu.

Vojne doklade angleških železničarjev.

LONDON, 16. (Kor.) (Reuterjev urad.) Na nekem včeraj se vršečem posvetovanju generalnega ravnateljstva železniških družb z zastopniki organizacij železniških nastavljencev se je dosegel sporazum. Nastavljenci dobe višje vojne doklade; v nekaterih slučajih bodo te doklade skoraj podvojene. Zastopniki so obljubili, da ne bodo podpirali nobenega gibanja, ki bi spravljalo to novo ureditev zopet v nevarnost.

Kabinetna kriza na Španskem.

PARIZ, 18. (Kor.) »Agence Havas« javlja iz Madrida: Kakor poroča »Heraldo«, je sklenil kabinet v včerajšnjem ministrskem svetu, da odstopi, in je pooblastil ministrskega predsednika Dato, da predloži kralju demisijo ministrstva.

Nov amerikansko-angleški spor?

NEW YORK, 17. (Kor.) Pozornost in največje ogorčenje povzroča vest, da je bil voditelj v Nemčijo namenjene ekspedicije amerikanskih zdravnikov, dr. Hermann Fischer, v Kirkwallu izkrcan s skandinavskega parnika »Oskar II.« in interniran, dasiravno je amerikanski državljan.

Venizelos je prepričan o zmagi entente.

PARIZ, 17. (Kor.) Venizelos je izjavil poročevalcu »Matina«: Povejte Svojim čitateljem na Francoskem, da nihče na Grškem tako željno ne pričakuje kakor jaz skorajšnjega definitivnega uspeha zaveznikov; nihče ni bolj prepričan o njenem končnem triumfu nego jaz«.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 17. (Agence Tel. Milli.) Glavni stan javlja: Na kavkaški fronti v okrožju zapadno od Kentaka, smo vrgli Ruse, ki so nas poizkušali iznenaditi s svojim napadom, in smo jim zadali težke izgube. Na dardanelski fronti se, izvzemši krajevnih obstreljevanj, ni zgodilo nič pomembnega. V seddilbahrskem odseku je mina, ki smo jo razstrelili v smeri proti Kereviz Dere, razrušila s pomočjo naše artiljerije sovražen čardak. Na ostalih frontah nič novega.

CARIGRAD, 17. (Ag. Tel. Milli.) Glavni stan javlja: Na dardanelski fronti je sovražna kopnena in ladijska artiljerija nekaj časa obstreljevala brez uspeha naše postojanke. Naša artiljerija je odgovarjala in je utišala sovražni ogenj. Drugače nič novega.

Blagoslovljenje zemskih ostankov nadvojvode Ludovika Salvatorja.

BRANDYS OB LABI, 18. (Kor.) Na slovesen način se je izvršilo danes predpoldne blagoslovljenje zemskih ostankov pok. nadvojvode Ludvika Salvatorja. Zastopnik cesarja pri blagoslovljenju trupla, nadvojvoda Peter Ferdinand, in nadvojvoda Leopold Salvator sta prispela ob 9 uri 15 min. v Brandys ter sta bila na grajskem dvoru sprejeta od načelnikov oblasti. Po prihodu kardinala-knezonadškofa, barona Skrbenskega, se je pričela žalna ceremonija. Tekom cele ceremonije so zvonili v Brandysu in okolici cerkveni zvonovi.

Po zaključku žalne ceremonije je kardinal - knezonadškof, baron Skrbensky, truplo blagoslovil, nakar je kratka molitev zaključila žalno svečanost. Takoj po 11. uri ste Njihovi Visokosti, najspoštljivejše pozdravljeni od mnogobrojno zbranega prebivalstva, v avtomobilu odpotovali v Prago. Po odhodu žalnih gostov se je grajska kapela otvorila občinstvu.

Žrebanje razredne loterije.

DUNAJ, 18. (Kor.) 40.000 kron je zadela štev. 57.205; po 5000 kron pa so zadele štev. 12.767, 20.910, 66.098 in 89.309.

Položaj.

18. oktobra.

Kar se tiče sodelovanja na vojni na Balkanu se je Italija pridružila Grški in Romunski kot — zagonetka. Prihajajo vesti od raznih strani. Ko si jih prečital in preštudiral, veš toliko, kolikor poprej. Ali pa še manje. Kajti, če si morda imel poprej malo sled kake orijentacije, jo izgubljaš zopet popolnoma. Vtis, ki ti ga ostavljajo vsa ta poročila, je ta, da se ti Italija zdi podobna možu, ki šteje na gumbe: ali bi ali ne bi?!

Ententa pa je ob vprašanju sodelovanja Italije podobna kopreneči devici, ki ugiblje po peresih cvetke: ali me ljubi, ali me ne ljubi — ali bo italijanski zaveznik sodeloval, ali ne bo sodeloval?!

Korespondenčni biro nam je včeraj dostavil brzojavko, ki pripoveduje o nekem razgovoru, ki ga je imel poročevalec pariškega lista »Excelsior« z nekim italijanskim politikom o politiki Italije na Balkanu. Splošno se misli — je rekel oni politik, — da je vsled potovanja Salandre na fronto in po njegovem razgovoru s kraljem in generalom Cadorno že storjen sklep Italije, da poseže vmes in da prepreči združuje avstro - ogrsko - nemških vojska s Turki. **Tako mnenje pa je zgrešeno, kajti načelni sklep Italije je bil storjen že pred tem obiskom.** Ali bilo je še rešiti nekaj vprašanj tehnične in **financijelne** naravi. To je bila svrha pota Salandre na fronto. **Danes so premagane vse težave.** Italija se pripravlja, da da na bojišču resno občutiti svojo moč.

Radovedni poročevalec pa je hotel potem kaj doznati o številnosti italijanskega ekspedicijskega zbora. Na to je dal politik zelo previden, pristno italijanski odgovor: da je vsikdar neprijetno, dajati kake podatke militarične naravi. Ima pa »povoda«, da more reči: kakih 150.000 mož. Ne ve pa, kje se bo vršilo izkrcavanje, kajti italijanska vlada se zavija v trdovraten molk o tem. Italija da poseže vmes na takem mestu, da bo nje nastop odločilnega pomena za balkansko vojno. Na tem da ni nikakega dvoma. Francosko novinstvo naj sporoči parlamentu, da je Italija odločena, sodelovati do končne zmage. Pripravlja se za soudeležbo na balkanskem podjetju zaveznikov in je odločena za vsako podjetje, ki more povspešiti konec vojne in zmago nad vsemi sovražniki.

Priznati je treba, da je — beseda tega italijanskega politika zelo odločna. Ali na eno nogo šepa, vendar-le: v navzkrižju je z mnenjem mnogih itailjanskih politikov, a predvsem generala Cadorne, ki so — glasom raznih vesti zadnjih dni — proti soudeležbi Italije na balkanski vojni, ker da Italija radi vojne z Avstro - Ogrsko ne more in ne sme cepiti svojih moči.

Po izjavah tega italijanskega politika se Italija — pripravlja in čaka le na povoljno rešenje nekaterih vprašanj, — financijelne narave. Aha! Razumemo se. Pa, verujmo mu, da se pripravlja. Samo da se vprašanje — »borov« ne zategne tako, da pride — prepozno.

Kajti, avstrijsko - nemški bataljoni jašejo v Srbiji hitro: **avstrijsko - nemška ofenziva v Srbiji** — posebno v smeri preko Belgrada — se razvija stalno in uspešno. Poročevalec pariškega »Matina« javlja iz Niša, da Avstro - Ogrska in Nemčija napadate v dolini Morave z izredno velikimi silami v svrho, da se v timoški **dolini združite z Bolgari.** V Srbiji da viharno zahtevajo pomoči, ker so uverjeni, da bi — ako pride pomoč pravočasno — mogli uničiti avstrijske in nemške vojske. (!!!)

Da, ako bi ne bilo teh »ako« vmes. Kajti doslej čujemo le, da se izkrcavanja ententnih čet v Solunu »vrše« in da se Italija »pripravlja«. Tudi vsak lajik v vojnih stvareh pa ve, da zmaguje tisti, ki v vojni zgodaj vstaja, ki je poprej na svojem mestu. Zadnje vesti pač že govore o dejstvu, da so pri Valandovem posegle v boj tudi že francoske čete, toda o številu teh čet pa še ni nikakršnih podatkov. Gotovo so to prve ententne čete, ki so prispele na začetek nad 250 kilometrov dolge fronte in je Francoska tudi porabila to priliko ter formalno napovedala vojno Bolgarski.

Dočim vesti glede **Romunske** — izvzemši nekontrolirano vest, da bi Romunska vstop ruskih čet na romunska tla za prehod v Bolgarsko smatrala za sovražen čin — le ponavljajo zatrjevanje, da ostane strogo nevtralna, pa so one iz Grške — kakor vedno — v navzkrižju. Vesti iz Sofije zatrjajo, da Grška ostane na vsak način nevtralna, dokler se bo Bolgarska v svojih operacijah omejala na obrambo svojih upravičenih interesov. Neko poročilo v »Corriere della Sera« iz Aten pa zatrja, da Grška ostane v vojnem stanju v namen, da četam četvernega sporazuma, ko pojdejo iz Soluna v Srbijo, zagotovi železnico. V odškodnino da je grška narodna banka dobila iz Pariza in Londona nakazanih petdeset milijonov frankov. Je pač železniška proga Solun - Niš velikanske važnosti za entento. Ne le za prevažanje ampak tudi zato, ker tvori izvrstno bazo za napad na Bolgarsko in za operacije proti Avstrijcem in Nemcem, prodirajočim v smeri proti Turčiji.

Tu grozi ententi velika nevarnost, a za Srbijo je tu morda celo vprašanje o — življenju in smrti. In to vprašanje bi bilo že rešeno in to ne v prilog ententi in Srbiji, ko bi bila resnična, dosedaj z grške strani nepotrjena vest, da je dala Grška ententi tridneven rok za umaknitev izkrcanih čet iz Soluna, ker jih drugače razoroži, hoteč ostati strogo nevtralna.

Reorganizacija našega duha in naših šol.

II.

Pri tem ne smemo puščati iz misli onega, česar se ne more nikdar dovolj naglašati, namreč tega, **da je narodna gospodarska moč glavni steber, oporišče in podlaga vsakega kulturnega napredka,** ki ima biti odraz te moči same in ki je na koncu konca v svojem končnem uspehu odvisen od te sile. Pred kulturnim dovršenjem se moramo gospodarski ojačiti. Če pa dovršujemo kulturo in če primerno višini že znatno povzdignjenega kulturnega umevanja ustvarjamo dragocene vidne kulturne institucije brez vsakega obzira na domače socijalne razmere in na lastno gospodarsko moč, tedaj se izpostavljamo veliki nevarnosti, ki bi mogla postati usodepolna za nas. Ravno zato je neobhodno potrebno, **da praktičnim in pridobitvenim poklicem posvečamo več skrbi** ter da dosežemo neko ravnotežje **med kulturnim in gospodarskim napredovanjem.** V ta namen treba inteligentneji in nadarjeneji naraščaj navajati v take poklice.

Da laglje dosežemo ta cilj, je skrajni čas, da rektificiramo neko svoje splošno krivo umevanje. V naši socijalni družbi **ne priznavamo namreč pridobitvenim stanovom prave vrednosti.** Ne uvažujemo reprezentantov teh poklicev primerno važnosti njihovega poklica, in to je, kar odvrača mnoge starše in njihov inteligentneji naraščaj, da se ne oprijemajo teh poklicev ter smatrajo za nesrečo, nekak refugij, ako morajo računati s temi poklici.

Za uspešno konkurenco domačega elementa v pridobitvenih poklicih z rutiniranim, izvežbanim in okretnim tujim elementom, je potrebna tudi odgovarjajoča strokovna izvežba, ki bi se dala dovrše-

neja doseči v specijalnih strokovnih zavodih in šolah, nego katerim-koli drugim načinom.

Dober del že obstoječih šol bi se moral primerno reorganizirati in izpremeniti v strokovne praktične zavode, ki bi vsposobljali inteligentneji naraščaj za pridobitvene in produktivne poklice, kakršnjega naraščaja nujno potrebujemo. (Za nas Slovence bi trebalo novih takih šol.)

Reorganizacija bi se morala izvesti, oziroma, nove šole urediti tako, da bo vsaka praktična šola in v pravem smislu besede strokovna pripravljalnica, kjer se bo gojenec popolnoma vsposobljal za vršenje gotovega poklica ter da bo prihajal iz zavoda že kot gotova in za takojšnje pridobivanje sposobna enota! Dokler ne bo tako, ne koristi reorganizacija. Ni praktičen zavod, ako nosi ime primerno gotovi smeri — gospodarski, obrtni, trgovski, trgovsko-industrijalen — ako pa ta zavod ni v stanu ustvarjati gotove in uporabne, strokovno vsposobljene in praktično delavne enote. Ali se more govoriti o praktičnosti kake višje dekliške šole trgovsko-industrijalne smeri, če pa mora absolventinja dovršiti še kak drug tečaj, ako hoče stopiti v prakso, ki označa smer dotične višje šole?

Z reorganizacijo šol v praktične strokovne zavode in z ustvarjanjem novih strokovnih pripravljalnic bi mogli s časom osvojiti, povzdigniti in izpopolniti mnoga domača, lastna, koristonosna pridobitvena podjetja. Da to ni nemožno, dokazuje hrvatsko domače bankarstvo, ki se je po zaslugi trgovskih šol, akademij, tako lepo razvilo v domačih rokah.

Pri snovanju in urejanju omenjenih strokovnih pripravljalnic bi se moralo vedno paziti na potrebe tistega kraja, v katerem se snujejo, in na sposobnosti tamošnjega prebivalstva. Ne bi smeli pozabljati tudi na sodobni napredek, zlasti na sodobno tehniko s posebnim ozirom na eksploatacijo parne in električne moči. Posebne važnosti je uporaba električne sile v tehnične namene, a mi imamo v domovini še nedotaknjenih virov električne sile v raznih vodopadih, ki reprezentirajo milijone vrednosti. V mnogih krajih so izdelki domače obrti tako dovršeni, da bomo mogli iz te obrti črpati velike dobičke, a prepuščamo njihovo eksploatacijo tujincu, ki dobiva milijone na svetovnih tržiščih. Naši praktični strokovni zavodi bi morali obračati svojo pažnjo tem okolnostim in takim narodnim specijalitetam.

Razne politične vesti.

Četrti v zvezi. Skoro bo pet mesecev — piše »Zeit« — odkar je Italija vstopila v sedanjo svetovno vojno. Ali od visokoletečih nad, s katerimi so italijanski vojni ščuvalci pognali svoj narod v to zločinsko pustolovstvo, se ni izpolnil niti najmanji del. Naše bojne fronte na jugu stoje trdno istotako, kakor naše gore. In tudi bobneče fraze gospoda D' Annunzio jih niso mogle omajati. Diplomatično je bilo za Italijo lahko, zagnati se nam v hrbet, toda militarično izvedenje je, na srečo, nekoliko težavneje. Škoda, ki nam jo povzroča izdajalski zaveznik, je torej veliko manja, nego je ta pričakoval in nameraval. Pa tudi korist, ki jo donaša Italija svojim novim zaveznikom, se kaže veliko skromneja, nego je bila ocenjena v vojnih kalkulacijah entente. Ko je Italija izvršila že davno pripravljano verolomstvo, so glasila entente pozdravljala ta dogodek kot jamstvo za uspeh v svetovni vojni, kot odločen zaobrat. Ali tedanjemu pretiravanju je sledilo počasi iztreznjenje — in v Parizu, v Londonu in Petrogradu se oglašajo sedaj kritični glasovi, ki naravnost izražajo svoje razočaranje na slabem vojnem dejanju Italije. — Na to naglaša avtor, da treba priznati, da so na strani entente vse tri države — Anglija, Francija in Rusija — in njihovi narodi v polni meri vršili zavezniško dolžnost in izvršili vojna dejanja, ki silijo v spoštovanje. Kako pa se nam kaže Italija v primeri s svojimi zavezniki? **Italija je v tej svetovni vojni doslej edina vlast, ki se bori le na eno fronto, ne meneč se za vse druge interese.** Italijani imenujejo to »sveti egoizem«. Ali mi, ki smo skozi trideset let okušali nravstvene — finosti italijanske politike, privoščamo novim zaveznikom Italije od srca — enako zabavo!

Razglas.

Razglaša se, da iz zdravstvenih ozirov ni nikakršnega zadržka, da ne bi se pričela prodaja novega vina v javnih lokalih 25. t. m.

Trst, 19. oktobra 1915.

MESTNI MAGISTRAT.

Domače vesti.

Konferenca pri namestniku. Na posvetovanju, ki se je vršilo v soboto pod predsedstvom g. namestnika o aktuelnih gospodarskih vprašanjih našega mesta, se je temeljito razpravljalo zlasti o aprovizacijskih razmerah. Iz poročil referentov je bilo posneti, da je oskrba mesta z moko, kruhom in drugimi živili nad vse zadovoljiva. Tudi se je vkljub otežkočenim prometnim razmeram posrečilo, da se je za najbližjo bodočnost zagotovila zadostna količina dobrovrstnega mesa. Da se pride v okom pomanjkanju krompirja, ki ga je čutiti v zadnjem času, in močnemu naraščanju cen tega važnega živila, so se v Gradcu nakupile večje količine krompirja ter se dale v razprodajo po 16 vin. kilogram. Za nadaljni dovoz krompirja so se ukrenili potrebni koraki. Nadobavi olja, masti in slanine se posveča posebna pozornost. V zadnjih dneh so se **nakupili 3 vagoni slanine na Dunaju in 2 in pol vagona v Ljubljani. Zelo nujna je postala izpopolnitev petrolejskih in premogovnih zalog. G. namestnik je prevzel nalogo, da stopi v stik z merodajnimi činitelji, da se to vprašanje reši čim prej. — Kar se tiče zdravstvenih razmer, se je moglo z zadovoljstvom konstatirati iz izvajanj deželnega zdravstvenega referenta, dvornega svetnika dr. pl. Celebrinija, da so v tem oziru razmere v našem mestu nad vse zadovoljne. Od zadnjega slučaja kolere v Trstu je potekel že en mesec. Nevarnost, da bi se razširila ta bolezen, je potemtakem odstranjena. Slučaji legarja, ki so se pojavili na Primorskem, niso nikjer pokazovali epidemičnega značaja. — Vladni komisar, namestništveni svetnik pl. Krekich je poročal o delovanju avgusta meseca t. l. ustanovljene spravne komisije za najemninske spore. Vkljub svojemu kratkemu obstoju si je pridobil ta urad zaupanje prebivalstva ter razvija zelo koristno delovanje. Z ozirom na ugodni uspeh spravne komisije se je za poravnavo sporov med posestniki realitet in hipotekarnih upnikov ustanovil sličen urad, ki prične delovati v prihodnjih dneh. — Z velikim zadovoljstvom se je naposled vzelo na znanje, da se je pokaza'o v Trstu za vojno posojilo živahno zanimanje ter je bilo že do sedaj podpisanih nad 33 milijonov vojnega posojila.**

Od nekod. — Prejeli smo: Stalen dolgoleten odjemalec lista »Edinosti«, ki ne more biti naročen več na Vaš list, edino zato, ker ga je dobival dva dni pozneje ali tudi še več, potem ko so ga prečitali že drugi nepoklicani ali neopravičeni, Vas prosi, gospod urednik, da bi blagovolili priobčiti, v interesu človečanstva sledeči dopis: Ob izselitvi iz Trsta 26. majnika t. l. smo bili dodeljeni za pomožno službo v vas P.... pri postaji D..... Ker je bila gostilna v obližju, smo zahajali vanjo, misleči, da je kot takšna obvezana za pošten denar tudi pošteno postreči. Ali motili smo se. Gospodar, ki se ima za najbolj imovitega v dotični vasi, nima srca, sočutja in vesti. On in ona sta vedno stokala, kako je vse drago, čeravno sta kvečjemu olje, sol in poper kupila, drugo pa se je pridelalo vse doma, toliko letos kakor lani, prav obilo. Vino se je trikrat dražje prodajalo kot kupovalo. Paziti si moral dobro, da nisi sedel na kurjak v gostilni, in paziti, kam bodeš stopil na dvorišču, da ne stopiš v kravjak. Ženskih moči za snago pa je bilo zadosti. Malo »brkastega« radiča, par krompirčkov brez ali s par kapljicami olja, kisa in tudi brez soli — 60 vinarjev. Ko je pa vse tako drago! Ali ni tako, še dve leti staro žito je bilo doma, star krompir, od starosti pokvarjena moka ajdova, mast, stara svinjina, polne posode masla, goveji hlev poln goveje živine, svinjak poln svinj, kuretnjak pol kuretine, ali jajca so bila vseeno vedna dražja kot v Trstu. Da boste imeli boljšo sliko ter bolj obširno, jo raztegnem na ves okoliš: tam jedo ljudje še zdaj petkrat na dan in vselej do sitega. Mleko se dvakrat že pri živinorejcu posname, enkrat je pa še mlekar prekuha in posname, da bi se mestni otroci ne »zapasli« in radi preobile tolšče oboleli. Kakšno vest mora imeti tisti, ki se poteguje za takšno ljudstvo, ki ne pozna nikogar drugega kot edino samo sebe. To ljudstvo je svoječasno, dokler so bili zakoni še bolj mili, beračilo po Kranjskem, zahodnem Primorskem in drugod, da, pripetilo se je celo, da je celo župan šel na tako pot. Imamo žive dokaze, da je župan kot berač prenočeval (v Podturnu pri Gorici pri Cesarjevih) s svojim kolegom v hlevu. Meneč, da je odšel gospodar, ki pa je prislušaval zunaj, pred vrati, je vprašal: »Kaj se ti zdita ta dva para volov, boter?« »Lepa sta, ali tvoji so vendar še lepši!« Seveda je lastnik prenočišča napravil svojo dolžnost, tako, da so izročili župana beraču berača županu. — Časi se izpreminjajo, ali nekateri ljudje so vedno enaki in takšni ostanejo, ker nočejo poznati drugih ljudi in nočejo vedeti, da so vsi stanovi potrebni. Taki ljudje se pač res lahko prištevajo gnilim ali suhim vejam na svežem drevesu naroda in vse človeške družbe.

Kako nastajajo često — »vojna poročila«. Je ljudi, ki jim v izvestnih listih silno imponira obilica »izvirnih poročil« z raznih bojišč. Polni hvale so za liste, ki so tako izvrstno poskrbeli, da je čitajoče občinstvo poučeno iz direktnih in zato absolutno zanesljivih virov.... Nu, če bi poznali način postanka marsikaterega takih poročil, bi se »izvirnost« tajala kakor mehki sneg na pomladanskem solncu. Izvedeli bi, da je marsikako tako poročilo z bojišča zrastlo — na uredniški mizi, v varnem zavetju, daleč proč od strelskih jarkov in gromenja topov. Tako vam je neki berolinski list prinesel dve poročili »z bojišč«. Prvo »poročilo« je imelo bobneč in grometč naslov: »Vojskovodje na srbskem bojišču. — Uličnl boji v Belgradu. — Brzojavka našega vojnega poročevalca. — Drugo pa je imelo naslov: »Armada Ivanova proti vojskini skupini Linsingenovi. Brzojavka našega vojnega poročevalca **Leonharda Adelta.** — Sedaj pa pazite! **Obe** poročili sta bili datirani z dnem **11. oktobra:** eno je s severnega, drugo s srbskega bojišča, a odposlal je obe **isti »vojni poročevalec«.** Mož je bil torej hkratu na severu Evrope, v Voliniji, in na jugu, v Srbiji!! In je kot očividec poročal hkratu o bojih med Ivanovim in Linsingenom in o uličnih bojih v Belgradu. In čitatelji so dolžni verjeti vse to.... In z občudovanjem čitati taka »izvirna poročila« in se topiti od priznanja vrlemu listu, ki je tako bogato založen z mizami, tintniki, peresci in poročevalci — v lastnem uredništvu, v hladni senci po leti, in za varno pečjo po zimi! — Slučaj ni osamljen. Je marveč tipičen v vrsti izvestnega časopisja.

Vračanje odvetnikov v severno ožje vojno območje. Ministrstvo za notranje stvari je izdalo na politične deželne oblasti naredbo, ki določa, da je k tistim osebam, ki potujejo v javnem interesu in ki jim je povratek v ožje vojno območje brezizjemno omogočen, prištevati tudi odvetnike, ki so dokazali s kakim povabilom, da se morajo kot zastopniki svojih klijentov predstaviti pred kako oblastnijo v severnem ožjem vojnem območju. Istotako tudi člane odbora in disciplinarnega sveta odvetniških zbornic. Glasom rečene naredbe spadajo k tem osebam tudi sopotniki vračajočih se odvetnikov, ali soproge, otroci, ki so šli za njimi kakor tudi drugi, najožji in dalnji sorodniki in posli, ki že iz časa pred begom žive ž njimi stalno v skupnem gospodarstvu. S to odredbo se seveda ne odpravlja potreba dovoljenja pristojnega c. in kr. poveljništva za prekoračenje meje ožjega vojnega območja za imenovane osebe.

»Boj za dom« je naslov dalji pesnitvi, izšli iz peresa našega domačina Jaka Štoke, ki slika v preprostih, ljudskih, lahko umljivih besedah sedanji svetovni vojni požar, posebno z ozirom na našo ožjo domovino. Pesnitev kot taka res nima kake umetniške vrednosti, a pozdravljamo jo vendarle z veseljem in to tembolj, ker ravno v zadnjih časih širijo razni denarja lačni šušmarji med naše ljudstvo, računajoč na najnižje instinkte, cele kope takoimenovanih »vojnih razglednic« z bezniško ostudno-robatimi šalami, kletvami in psovkami v naravnost po rokovnjaško pokvarjenem jeziku, seveda vse pod krinko in pretvezo — patrijotizma. Naše mnenje je bilo vedno, da se s sirovostmi in prostaštvom ne vzgaja vzvišeni čut patrijotizma in zato smo tudi vedno obsojali vse take ogabne prikazni na polju tiska v vsakateri obliki in vsakaterem jeziku, najbolj pa še v našem slovenskem. Vojna že itak sama dovolj posirovlja ljudski značaj; ali naj se še to posirovljanje izpopolnjuje s takimi sredstvi? — Zato prav posebej pozdravljamo omenjeno Štokovo delce, ki se tako blagodejno razlikuje od ogabnosti, ki se pod krinko »najnovejših patrijotičnih novosti« prodajajo. S sramotenjem in psovanjem sovražnika se narod ne vzgaja v hrabrega branitelja domovine, pač pa z vzbujanjem samozavesti in domovinske ljubezni. In to tudi želi doseči Štokovo delce »Boj za dom«. Dobiva se »Boj za dom« v obliki zložene dopisnice ali pa na kartonu v knjigotržnici Jaka Štoke in po raznih tobakarnah, komad po 10 vinarjev.

Prisrčne pozdrave pošiljajo slovenskemu Trstu ter vsem prijateljem in znancem ob sinji Adriji tržaški in okoličanski slovenski črnovojniki, nahajajoči se zdravi in veseli na in sicer: Avgust Colja, Josip Škrlj, Ivan Pertot, Šušmel, Stuparič, Fran Tavčar, Janko Doles iz Barkovelj, Fran Milkovič iz Gropade, bratje Starc in Štoka s Kontovelja, Horc (?) in Zaher iz Bazovice, Pošak in Šturm iz Trsta ter Anton Gregorič iz Dekanov. Pismo zaključuje: »Živela naša ljuba domovina! Sokolski: Na zdar!«

Mestna zastavljalnica. Ker nam mestna zastavljalnica noče pošiljati svojih objav, posnemamo po drugih listih: Danes, v torek, 19. oktobra, se bodo od 9 dop. do 3 pop. prodajali v mestni zastavljalnici „nedragoceni" predmeti, zastavljeni meseca junija 1914. na zelene listke serije 135 in sicer od št. 221.500 pa do št. 222.400.

Kdo ve kaj?

Prosijo se podatki o naslednjih osebah:

Fran Furlan, poddesetnik, Lir. 5 (Feldkomp.), vojna pošta 48, je zadnjič pisal dne 31. januvarja iz Karpatov. Kdor kaj ve o njem, naj sporoči njegovi ženi Amaliji Furlan, Gorjansko št. 38, pošta Nabrežina.

Umrli so:

Prijavljeni 18. t. m. na mestem fizikatu:

Abram Fran, 56 let, ul. sv. Frančiška Asiškega št. 48; Borri Julija, 76 let, ul. Canova št. 16; Bradamante Josip, 16 let, ul. D. Rossetti št. 15; Macorič Fran, 77 let, ul. Pondares št. 17. — V mestni bolnišnici dne 18. t. m. Pirič Josip, 42 let; Zoratti Anton, 74 let.

Darovi.

— V počeščenje spomina pok. g. Frana Abram-a, daruje družina Rybař 20 K za moško podružnico C. M. družbe.

V počeščenje spomina pok. g. Frana Abrama darujeta Ema in Srečko Bartel K 20 za moško podružnico CMD. Denar hrani uprava.

Magdalenski podružnici CMD so nadalje darovali: g. Anton Barič na račun K 10, Matija Zlobec, K 20 in g. Josip Prelc K 1. Skupaj K 31, vse to z ozirom na „velikodušen dar". Srčna hvala!

Gospodarstvo.

Oddaja modre galice v l. 1916.

Modro galico za škropljenje trt v letu 1916. bo silno težko dobiti, morda niti ne, in če se dobi, bo stala, kakor sedaj vse kaže, najmanj 4 K za kilogram. — C. kr. kmetijska družba kranjska je že storila vse potrebne korake, da se ji morda vendarle posreči dobiti nekaj modre galice, ki jo bo v najboljšem slučaju morala takoj prevzeti in plačati, in ker potrebuje kranjska dežela najmanj 20 vagonov galice, pojde za izdatek okoli tričetrt milijona kron. Vsega rizika pa družba ne more prevzeti, ker ne ve, kako bo spomladi l. 1916., a skoraj smemo biti gotovi, da do takrat še ne bo miru, da bo galica morda torej še dražja, in če se tudi mir sklene, ne dobimo pravočasno tujega bakra, oziroma modre galice, kar bi drugače povzročilo znižanje cen. Kmetijska družba torej ne more kake tozadevne kupčije kar na slepo srečo že sedaj skleniti in tudi nima zadosti denarja, da bi potrebno vsoto v gotovini založila. Če družba kupi že sedaj modro galico, more to storiti le pod pogoji, ki ji zajamčijo vsestransko varnost. Kmetijska družba torej naroči le toliko modre galice, za kolikor dobi v najbližji bodočnosti naročil, ki pa morajo biti naprej plačana.

C. kr. kmetijski družba kranjska sprejema že sedaj naročila na modro galico za l. 1916., ki naj se ji nemudoma dopošljejo, ter je **plačati z naročitvijo vred za vsak kilogram po K 4.—.** Če bo sedanja kupna cena višja, bo doplačati, če bo nižja, se preostanek vrne. Če naročitve vsled nedostaje blaga ne bo mogoče izvršiti, seveda družba denar takoj vrne z običajnimi obrestmi. Kdor galico naroči in jo seveda takoj plača, jo je zavezan prevzeti po končno veljavni ceni, če bi tudi pomladi tržna cena padla, česar se pa bržkone ni nadejati. Na naročila brez plačila se družba ne more ozirati.

Gornji razglas je bil objavljen že v dveh zadnjih številkah »Kmetovalca«. Od tedaj se je položaj izpremenil. Država je namreč vso avstrijsko modro galico zasegla, ki se menda razdeli na posamezne dežele z ozirom na ploskvo njih vinogradov po določeni ceni. Zaloge avstrijske modre galice so zelo pičle, zato utegne priti na kranjsko deželo prav malo. Primanjkljaj je torej pokriti s tujo galico. Kmetijski družbi se je posrečilo kupiti visoko na severu, na Švedskem, 20 vagonov modre galice; ni pa še gotovo, če jo bo Nemčija pustila po svoji državi prepeljati v Avstrijo. Ta švedska modra galica bo stala v Ljubljano postavljena bržkone več kakor 4 K za kilogram. Družba ima doslej že plačanih naročil za 10 vagonov, zato išče modro galico naprej in upa, da v nekaterih dneh dobi potrdilo o sklepu za nadaljnih 20 vagonov, tako da bo imela vsega skupaj najbrž 40 vagonov. V tem slučaju bo mogla postreči tudi slovenskim vinogradnikom na Primorskem in Štajerskem. Nadomestitev polovico galice z galunom da zmes (tenax), ki boljše učinkuje kakor sama galica in se tako stroški za škropljenje izdatno zmanjšajo. Tozadevno objavi družba svoječasno strokovno navodilo. Galun bo tudi imela družba v zalogi. Perocid proti peronospori se je izvrstno sponesel, kjer so ga rabili pravilno.

Priporočamo našim vinogradnikom, da **takoj naroče** galico, če je ne pričakujejo od drugod, pri kranjski kmetijski družbi in z naročilom obenem odpošljejo tudi denar (4 krone za kilogram.) Priporočljivo je to tembolj, ker je tu izključena vsaka izguba ter se v slučaju, da bi kranjska kmetijska družba ne mogla dobaviti naročene galice, denar vrne z običajnimi obrestmi vred.

Cene raznih živil v Trstu.

(Dne 18. oktobra 1915.)

Moka bela	K 0·78	kg
Sladkor	K 1·—	kg
Meso (goveje) sprednji deli	K 4·32, 5·62	kg
„ „ zadnji „	K 5·32, 6·—	kg
Meso telečje	K 5·20 do 8·—	kg
Meso koštrunovo	K 3·20 do 3·60	kg
Vampi	K 2·—	kg
Slanina (soljena)	K 7·—	kg
Gnjat, kuhana	K 10·—	kg
Gnjat sirova	K 12·—	kg
Svinjina prekajena (rebra)	K 7·30 do 7·60	kg
Maslo sirovo	K 6·40	kg
Mast svinjska	K 6·—	kg
Sir (ementalski)	K 5·40	kg
Kokoši	K 6·50 8·—	kg
Piščanci	K 3·— do 4·50	kg
Polenovka suha	K 2·20, 2·40	kg
„ namočena	1·48	kg
Testenina	K 1·32	kg
Riž	K 2·—	kg
Fižol	K 1·28	kg
Bob	K 1·60	kg
Zelje (sladko)	24, 32,	kg
Zelje (kislo)	64,	kg
Kisla repa	—·48, —·52	kg
Sladka repa	K —·32	kg
Ječmen	K —·80	kg
Fižol (stročji) vinarjev	40 48	kg
Krompir „	28, 32	kg
Paradižniki „	64, 72	kg
Radič „	4 do 10	merica
Salata „	10 do 12	glava
Zeleno „	10 14	glava
Česen „	10, 16	glava
Čebula „	K 80, 88,	kg
Jajca „	22, 24	komad
Buče „	4, 6	komad
Pesa „	4 do 6	komad
Malancane „	6, 10	komad
Kumare „	6 do 10	komad
Mleko „	56, 60	liter
Olje „	K 4·—	liter

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič

ordinira od 11-1 pop.

Trst, ulica Giulia št. 74 E (zraven Dreherjeve pivovarne).

Umetni zobje

z in brez čeljusti, zlate krone in obrobki

VILJEM TUSCHER

konces. zobotehnik

TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.

Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

Dr. HORVATH

TRST, Via Carintia 39

Specijalist za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI ŠIBKOST in NERVOZNOST za BOLEZNI v NOGAH in SKLEPIH.

Sprejema od 10-1 pop. in 4-7 zvečer ob nedeljah od 10-1.

Emilia Ceregato

Trst Campo S. Giacomo 2

Priporoča cenjen. občinstvu svojo

trgovino pisarniških in šolskih potrebščin

Prodaja razglednic in igrač vseh vrst. Prodajajo se tudi molitveniki v slov. jeziku.

MALI OGLASI.

Izšla je brošura „Koliko dobe družine vpoklicanih?" Prodaja se v knjigarni ŠTOKA in v raznih tobakarnah po 20 vin. komad. 539

Mlinarji ob Reki ne smejo jemati plačila v žitu, temveč le v denarju. Stranke, ki prepeljejo v mlin ne dobe več hrane pri mlinarju, kakor dosedaj. 540

Kupuje se rabljena volna po K 3 do K 9·60 kg, baker K 2·40, med K 1·20. Ulic Giulia 44 (blizu okrajnega načelnika). 532

Divji kostanj in orehe plačam po visoki ceni. — Skladišče Boccaccio štev. 20. 528

Kupim volno K 7 kg. Pavlovič, Via Vasari št. 19. 600

Trgovec kupi dnevno novo in rabljeno volno po konkurenčni in visoki ceni. Prinese ali pisati DEBIASIO, ul. Chiozza št. 34. 519

Kupujem žakije vsake vrste. Jakob Margon, ul. Solitario 21 (pri mestni bolnišnici. 445

Velika zaloga papirja za ovitke, papirnatih vrečic lastne tovarne. Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerne. — Gastone Dollinar, Trst, Via dei Gelsi 16. 434

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš preljubi oče in stari oče

ALOJZIJ VALES

c. kr. nadčuvaj v pokoju

včeraj 17. t. m. mirno v Gospodu zaspal. Pogreb predragega pokojnika se bo vršil v torek 19. t. m. popoldne iz hiše žalosti v Kobdilju štev. 47.

KOBDILJ, dne 18. oktobra 1915.

ANTONIJA VALES, soproga.

Franc Vales (odsoten), Maks Vales, Just Vales (odsoten), sinovi.
Rezika, hčerka, Angela, Rozalija, neveste. Renat, Slavko, Emica, vnuki.

Železnato Kina-vino Serravalli

za bolehne in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po bolezni ojačiti. — Odlikovano z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 6000 zdravniškimi spričevali. IZBORNI OKUS. IZBORNI OKUS.

Lekarna Serravallo - Trst

Nova skladišče

Veliko skladišče klobukov

dežnikov, bele in pisane srajce, izladsk. platna žepnih robce, moških nogovic itd.

K. Cvenkel Trst Corso 28

Cene zmerne. -- Postrežba točna.

Narodna trgovina. — Narodna trgovina.